

WORD

#35

DECEMBER 2012

AV UNGA, FÖR UNGA I UPPSALA

Tema
**Sociala
koder**

Jul igen

**Mat och
klappar**

Labyrint-Jacco

Ortens favorit

Test

**Vilken profil-
bild är du?**

Demo

**Ungt
Folk**

Vattenpolo

**På med
badmössan**

Teckenspråk

**Fula
gester**

Hobbitdags

**Tolkiens
värld**

Snälla Söta Rara
Dauids byxor
Marsipangrisar
Ung & dum
Författarna till Cirkeln
Oskrivna regler
Recensioner

VILL DU SKRIVA OM
**MILJÖ
 MÖDE
 POLITIK
 MAT
 SPORT
 HALSA
 FILM
 UPPSALA
 SEX
 ELLER KANSKE
 FOTA?
 HÖR AV DIG
 VETJA!**
Av unga, för unga

 Word görs av gymnasie-
 elever i Uppsala.
 Vill du vara med?

Mejla
word@tidningenword.se
Smsa

070 645 31 41

[facebook.com/
gillatidningenword](https://www.facebook.com/gillatidningenword)

tidningenword.se
WORD #35

Tema: Sociala koder

OMSLAGSFOTO

Karin Karlsson

AKTIVITETSHUSET i den gamla senaps-
 fabriken har varit igång ett par månader. Ung-
 domar har varit med vid utformningen.

#35
INNEHÅLL

- 5 **Ungdom**
Matteo Menniti.
- 6 **Test**
Vilken profilbild är du?
- 8 **Stil**
David har blommiga byxor.
- 10 **Person**
Jacco från Labyrint.
- 12 **I stan**
Aktivitetshuset.
- 17 **Äntligen jul**
En jättefin juslykta.
- 18 **Äntligen jul**
Julmat i mängd.
- 20 **Äntligen jul**
Sista-minuten-julkappar
- 22 **Sociala koder**
Hur funkar de?
- 25 **Politik**
Unga påverkar.
- 26 **Hälsa**
Vi testar vattenpolo.
- 28 **Kultur**
Hobbitar på ingång.
- 30 **Kultur**
Snälla Söta Rara gör film.
- 31 **Kultur**
Recensioner.
- 33 **Kultur**
Demo: Ungt Folk.
- 34 **Utgång**
Författarna till Cirkeln.

Första intrycket leder fel

VAD TÄNKER DU när du ser mig stå här med tummarna i fickan, blå jeansväst och håret lagt tillrätta på ena sidan? Och när du läser min krönika?

”Vilket självgott pretto” måhända. Eller kanske ”hennes öppningsrad beskriver ju vad hon själv har på sig, och vem bryr sig om det?” Möjligtvis ger jag inga intryck alls, och du bläddrar vidare till nästa sida.

När det kommer till en objektiv granskning av mig själv står jag handfallen, men faktum är att det gör inte du. Med största sannolikhet uppfattar du mig på ett visst sätt, utan att faktiskt veta vem jag är. Olika små tecken signalerar till dig och omvärlden om min personlighet, oavsett om de från min sida är medvetna eller omedvetna. Just detta är något som klass JO11 från Rosendal, som gästar Word och med bravur axlar skribent- och fotografroller, i detta nummer velat undersöka djupare.

DET TRISTA MED första anblicken av en person, och de reflexmässiga värderingarna som blir följden, är att de förmodligen leder in betraktaren på fel spår. Att ge prov på allt det som döljs innanför en människas pannben är ju fullkomligt omöjligt. Och framförallt vid en första anblick.

Värderingarna som automatiskt poppar upp är fördomar. Och ingen människa är lomhörd för fördomar och förutfattade meningar. Det är den trista, men vattentäta sanningen. Ofta saknas energi till att undersöka huruvida de stämmer eller bara är humbug.

Men en fördom kanske kan hjälpa mer än vad den stjälper? Den kan fungera som en hissad varningsflagg eller på förhand bestämma att någon är rätt hyvens ändå. Jag tycker, på min kant, att fördomar är sociala verktyg tillhörande en sedan länge passerad tidsepok.

Att döma någon baserat på utsidan har passerat både bästföredatum och braföredatum, och det är hög tid att öppna boken för att läsa det som gömmer sig mellan pärnarna.

MED OAVSIKTLIGT UTSKICKADE signaler och kroppsspråk bortom vår kontroll, kan vi då återge vårt inre på utsidan? För det skulle ju förenkla det mesta.

Men det allra troligaste är att det är om inte omöjligt, så åtminstone väldigt svårt att göra det. Somliga saker är avsedda för att man ska behålla dem för sig själv.

**Missa inte
Tolkienspecial**

Mycket om Midgård. Vem är du i Tolkiens värld?

Sid 28–29

Jacco

Vi pratar med Jacco från Labyrint om musik, Gottsunda och rasism.

Sid 10–11

Fula gester

Håll fingrarna i styr när du åker utomlands.

Sid 22–23

Anna Hall
om fördomar

Att döma någon baserat på utsidan har passerat både bästföredatum och braföredatum

KONTAKT

word@tidningenword.se
Barnombudsmannen i Uppsala
Kungsgatan 47a, 753 21 Uppsala
018-69 44 99

sms: 070-645 31 41
www.tidningenword.se

ANSVARIG UTGIVARE

Lisa Skiöld
lisa.skiold@boiu.se

CHEFREDAKTÖR, LAYOUT, ANNONSER

Mårten Markne
marten@tidningenword.se

INFORMATION FÖR ANNONSÖRER

tidningenword.se/annons

TRYCK ISSN

Wikströms 1654-0808

WORD GÖRS AV unga för unga. Word är en kanal mellan ungdomar i Uppsala: ett brett medium som ger en känsla för sammanhang och sammanhållning. Word vill förstärka ungas känsla av och insikt i att vara medborgare i Uppsala, och stärka deras möjlighet till inflytande och delaktighet i samhällslivet. Word är också en kanal mellan unga och beslutsfattare i kommunen i och med att Word innehåller samhällsinformation på ungas egna villkor och bjuder in till dialog.

Word har funnits sedan 2006 och läses av hälften av gymnasieungdomarna i Uppsala (2011). Läsarna är både killar (42 %) och tjejer (58 %). Word finns på alla gymnasieskolor i Uppsala samt på bibliotek, fritidsgårdar m fl ställen. Word ges ut av Barnombudsmannen i Uppsala, en ideell förening. Vi får stöd från socialnämnden för barn och unga samt utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i Uppsala kommun.

MILJÖ: Word trycks av Wikströms som är Svanen-certifierat. Papperet heter Galerie art matt och uppfyller Svanens kriterier. Pappersproduktionen är klimatkompenserad.

Redaktion

Vad är det bästa med julen?

ANNA HALL
FEATUREREDAKTÖR
anna@tidningenword.se

Har hand om mode, test, diverse intervjuer.

Precis allt. Och att den återkommer varje år.

KARIN KARLSSON
BILDREDAKTÖR
karin@tidningenword.se

Ser till att det finns bilder i tidningen och fotar en hel del.

Att koka kola och knäck!!!!

LEILA SABZEVARI
MARKNADSFÖRING OCH DISTRIBUTION
leila@tidningenword.se

Fixar event och att tidningen kommer ut till läsarna.

Allt myyyyyyyyyyyyyys.

MARGARITA KALAFATI
SAMHÄLLS- OCH POLITIKREDAKTÖR
margarita@tidningenword.se

Håller i politiksidorna.

Pepparkakor, fina julgranar, ljusstakar och stjärnor i alla fönster.

MÅRTEN MARKNE
CHEFREDAKTÖR
marten@tidningenword.se

Ser till att det blir en tidning av alla idéer, texter och bilder.

Knäck och kola. Alla gånger.

VICTORIA JANSSON
KULTURREDAKTÖR
victoria@tidningenword.se

Håller koll på film, musik och sånt.

Glädjen som uppstår då man tänker jul.

ANDRÉAS VADIAN
Fotograf
Julklapparna.
Så klart!

ANTON ANDERSSON
Skrivent
När man maniskt äter gravlax och revbensspjäll.

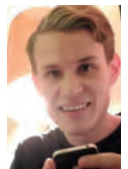
HANNA LILJEHAG
Fotograf
Den pirriga känslan i magen när man vaknar på julaftons morgon.

ELSA BERGMAN
Fotograf
Alla förberedelserna. Själva julafton kan man ju vara utan.

FRIDA ERIKSSON
Fotograf
Raggsockor!

KARL TAMMERMAN
Skrivent
Allt pynt!

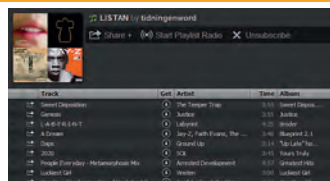

REBECCA KARLÉN
Illustratör
Att baka pepparkakshus hos farmor!

TILDE KÅRELAND
Skrivent
Den danska släkten och fläskvål.

The soundtrack of #35

Lysna på Words alla bra spellistor.

DESSUTOM MEDVERKAR I DETTA NUMMER

Frida Burell, Magdalena Westerberg, Stina Bywall, Ebba Michaeledotter, Anina Skatt, Sofia Selenius, Emma Sjölander, Amanda Sandahl, Ebba Michaeledotter, Siri Grenholm, Dorota Górný, Emma Wallin Persson, Elin Pettersson, Wilhelm Hjelm, Vilhelm Simoni, Joel Alvaeus, Hanna Boström, Nadja Gollbo, Stella Nyberg Brodda, Hanna Beierlein, Love Fölster, Lisa Nyborg

Före sin tid

MATTEO MENNITI:

En gång var jag extrainsatt mattelärare på gymnasiet ... När eleverna insåg att jag var två år yngre blev det lite konstig stämning.

Hur kommer det sig att du läser tredje terminen på universitetet, när folk i samma årskull inte ens har tagit studenten?

– Det råkade bara bli så, faktiskt. Jag pluggade utomlands först och när jag skulle börja på gymnasiet så hade jag plötsligt tjänat två år. Jag tog studenten 2011, när jag egentligen skulle ha gått ut ettan.

Hur ser din umgängeskrets ut?

– Det är väldigt blandat, men mest umgås jag väl med folk från min klass. Man anpassar sig snabbt och oftast märker inte ens folk att jag är yngre. På universitetet är det så spridda åldrar, så man tänker faktiskt inte på det.

Har du gått miste om saker på grund av din ålder?

– Jag tog studenten året jag fyllde 17, och det blev lite komplikationer när klasskompisarna skulle gå ut på krogen, men det löste sig alltid på ett eller annat sätt. När jag började på universitetet fick jag ett kårleg med "ej servering", så att jag i alla fall kunde hänga med ut. En gång var jag extrainsatt mattelärare på gymnasiet för folk som inte hade klarat matte B. När eleverna insåg att jag var två år yngre blev det lite konstig stämning. Jag har lärt mig att man inte ska gå för mycket efter ålder, eftersom det är så pass individuellt.

Hur ser framtidsplanerna ut?

– Framtidsplaner, vad är det? Nej, men jag vill bli klar med de tre första åren för att få en kandidatexamen, efter det skulle det vara roligt att åka utomlands.

Text och foto: Karin Karlsson

MATTEO MENNITI

Gör: pluggar teknisk fysik på universitetet.

Ålder: 18 år.

Gillar: volleyboll och gitarr, är expert på att facebooka och baka bullar.

VILL DU PÅVERKA LYSSNA DISKUTERA POLITIK UPPSALA SKOLA BARNKONVENTIONEN MUSIK MILJÖ FRITID?

Mötesplatsen

En arena för unga och beslutsfattare.
De lyssnar på varandra för att
beslut som rör unga ska bli bättre.

Var? När? Hur?

12 februari, Grand

facebook.com/gillaboju

BARNOMBUDSMANNEN I UPPSALA

BOiU

TEST

WORDTEST #35

FEATUREREDAKTÖR
ANNA HALL

anna@tidningenword.se

Vilken pr

Text **Anna Hall**

Illustration **Rebecca Karlén**

Alla har vi väl en mer eller mindre klar bild av vem vi vill att folk ska uppfatta oss som. Allra tydligast med vem vi vill verka vara är vi på Facebook. Nu har du chansen att genom ett enkelt test ta reda på vilken bild som bäst passar din profil – och vad det säger om dig.

**Du och ditt kompisgäng
kompisar sitter och
snackar. Hur deltar du?**

E: Snackar mest av alla!

H: Sitter och kollar på mitt Instagram-feed.

S: Garvar åt och kommenterar gårdagens New girl-avsnitt.

N: Lyssnar uppmärksam då min kompis har ordet.

Vilken är din favoritfilm?

S: Alla American pie-filmerna.

Såklart.

E: Mirror mirror.

N: Harry Potter! Alltid.

H: Moonrise kingdom.

Vilken är favoritdrycken?

E: En Wayneskaffe med bästa kompisen.

N: Arla Jordgubbsmjölk! Som tyvärr inte längre säljs.

H: En kopp te.

S: O'boy med mycket pulver!

**En helt vanlig eftermiddag,
vad sysslar du med då?**

S: Har det bra med vännerna.

E: Jag instagrammar en bild på läxorna.

N: Ser om OC säsong 1 för tredje gången.

H: Är ute och fotar.

**Vilken är den bästa dagen
på året enligt dig?**

H: Julafton, åh så mysigt med Kalle och knäck.

E: Min födelsedag!

S: Första april! April april.

H: Påskafton, vad kul att få måla ägg, det var länge sedan!

**Vad gör du om du har svårt
att sova?**

N: Dagdrömmer – fast på natten.

H: Plockar fram min bok och läser ett kapitel eller två.

S: Tänker på dagen som gått och småler åt roliga grejor som hänt.

E: Funderar ut morgondagens kläder.

Jag instagrammar
en bild på läxorna.

Profilbild är du?

Egentagna mobilbilden

Alla har vi gett vika för den, den självtagna mobilbilden. Med din iPhone-kamera ovanför skärmen har du tagit din bild. Den visar dig själv i närbild med ett stort leende över läpparna eller med en min som antyder: jag är rätt snygg och hyfsat medveten om det. Kanske har du till och med brutit egopic-tabun och fotat dig själv i spegeln med mobilen tydligt synlig? Då ligger fjortisstämpeln farligt nära till hands.

Gilla • Kommentera • Dela • I går kl. 15.31

Nostalgiska barndomsfotot

Åh du ljuva barndom! Med kornig kvalitet på fotot visar du upp en miniversion av dig själv sittande i barnvagn med Musse Pigg-tröja på överkroppen och en Piggelin i handen, eller möjligtvis som naken bebis i en badbalja. Kanske har du brorsan eller bästa kompisens med på bild, lika pluttig och knubbig som du. Oavsett vilket så charmar du halva Facebook med din barnsliga glädje och dina valkiga bebisben.

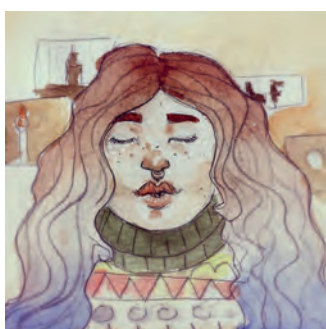
Gilla • Kommentera • Dela • I går kl. 15.33

Skämtsamma skojaren

Den självdistanserade skämtsamma skojaren ger ingen bild av att vara varken supersnygg eller att ta sig själv på för stort allvar. Bilden visar dig mitt i ett spejsat hopp, en besynnerlig grimas eller poserande bredvid en vaxdocka från Madame Tussauds. Kanske har du inte ens dig själv som profilbild utan typ Svampbob, Chewbacca eller Leif GW Persson, huvudsaken är att bilden får dina Facebookvänner att stanna till och få sig ett skratt.

Gilla • Kommentera • Dela • I går kl. 15.35

Hipsterpolaroiden

Svår och konstnärlig är du som har hipsterbilden som profilbild. Tagen med Instagram eller inte så har bilden redigerats hårt och retrofilter lagts på. Eller så är det bara en neat bild i svartvitt. Med halvöppen mun och med blicken riktad nedåt signalerar du till omvärlden att du är intellektuell och kulturintresserad. Polaroidbilder tycker du om, de ger tydliga retrovibbar.

Gilla • Kommentera • Dela • I går kl. 15.37

Utsidans signaler

DET ÄR INGEN lögn att en del av det första intrycket vi får av en person beror på vilken klädstil hon eller han visar.

Vi låter blicken vandra över personen och efter en halv sekund har vi omedvetet skapat en uppfattning om hur personen i fråga är – trevlig, obehaglig, gullig, elak eller arrogant. Kan vi klandra varandra för det?

DET SKER UTAN att vi tänker på det, och alla gör det ju, från och till, även om det inte alltid känns rätt. Vi förstår i för sig varför det sker. Ingen vill bli sedd med förutfattade meningar och alla vill få en chans att visa vem man är innan man får en etikett som säger det.

”Det är insidan som räknas”, har vi hört sedan vi satt i sandlådan och bråkade om en spade.

OFTA SPEGLAR VI vår personlighet genom hur vi klär oss. Den musikgalna går klädd i bandtröjor, den miljömedvetne visar sitt engagemang genom tryckta pins på väskan och efter senaste Harry Potter-filmen vilar nu ett par runda glasögon på en tjejs näsa.

Din första impuls är kanske att inte lära känna killen med en annan stil. Signalerar den att ni inte har något gemensamt?

Tvärtemot kanske han är en mästare på att byta musiktips och andra erfarenheter med.

Frida Burell

om det första intrycket

Modepylen

Davids byxor

Varför dessa blommiga byxor?

– För att jag var inne på Monki med några vänner en dag och där har de ju bara tjejkälar. Men så strosade vi omkring och plötsligt ser jag det vackraste jag sett i hela mitt liv – de blommiga byxorna. Och jag står där, pillar lite på dem och säger till mina vänner att de här kan jag ju inte köpa, de är ju tjejbullor. Så från ingenstans dyker en tant upp bakom mig och säger att såklart jag kan. Så då blev det så.

Är de svåra att matcha med dina andra plagg?

– Jag tänker inte så mycket på det utan matchar på bäst jag vill.

Ska du införskaffa några andra blommiga byxor snart?

– Jo, jag letar faktiskt efter en utökning till garderoben.

DAVID PETERSSON

Går: i tvåan på Katte

Ålder: 17 år

BYXORNA

Från Monki.

Text: Leila Sabzevari

Foto: Hanna Liljehag

Modeprofilen

DET FÖRSTA INTRYCKET av Sheldon Lee Cooper – den nördigaste huvudpersonen tv har skådat sedan Urkel – är allt annat än ”chic.”

Men hör och häpna, utöver exceptionell intelligens och ett sinne för humor har den berömda Sheldon Lee Cooper en utmärkande klädstil. Med de svart- och grårutiga byxorna hans mor köpt spatserar han på Pasadenas gator som en mänsklig C-3PO.

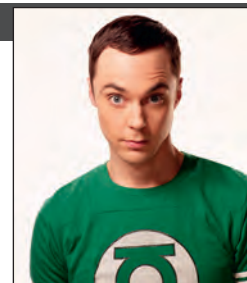
Han bär karakteristiska tröjor med favorithjältar och slogans som *BOOM!* vilket speglar hans personlighet på ett tydligt sätt. Det kan låta nördigt men nog är det annorlunda och personligt – två faktorer som

är mycket viktiga när man talar om modeprofiler och personlig klädstil.

Och kanske är det inte modernt att klä sig som Sheldon Lee Cooper just nu, men med seriens slogan ”Smart is the new sexy” är jag övertygad om att vi alla kommer äga en Green Lantern-tröja inom en snar framtid.

Text: Margarita Kalafati

Foto: Warner Bros

Sheldon Lee Cooper smäller stort när det kommer till stil.

Stil

Foto: Karin Karlsson

Cecilia Sjölund

18 år

Går på Boland

Skor: Skopunkten

Väska: Loppis

Strumpbyxor: Åhléns

Halsduk: Hemmagjord

Jacka: Fått av företaget
lar Systems

Shorts: Manhattan

KARIN KARLSSON

Foto

MAGDALENA
WESTERBERG

Text

EMMA
SJÖLANDER

Text

Det är genom **musiken** man kan sprida budskap, säger Jacco från Gottsundas **Labyrint**, gruppen som vill skapa **samhörighet** med sina texter.

En enda stor familj

NT

ÄR JACCO MATTAR var barn tyckte han att det var mer troligt att han skulle bli pilot än sångare. I dag har han en annan uppfattning. Det finns inga planer på att lägga av med Labyrint, inte så länge de är ortens favoriter.

Vi träffar Jacco i hans nyrenoverade enrummare i Gottsunda. I soffan sitter hans barndomsvänner som bor i samma hus.

– Det är så här det är i Gottsunda, man springer upp och ner till varandra i lägenheterna och chillar, säger Jacco.

Den stora gemenskapen i Gottsunda speglas i Labyrints texter.

– Vi är som en enda stor familj, det spelar ingen roll vem man är. Man är med i familjen ändå.

Jacco säger att han är rädd för att komma bort från gemenskapen som finns i Gottsunda. I Gottsunda trivs han som bäst och kan vara sig själv. I andra sammanhang känner han att han måste anpassa sig och blir inte riktigt accepterad.

– Det finns mycket fördomar, speciellt hos arrangörerna. Folk tror att vi är kriminella för att vi håller på med reggae och hiphop och bor i förorten. När de lär känna oss fattar de att vi är helt vanliga.

MUSIKKARRIÄREN TOG FART på allvar år 2006, tack vare bandkompisen Aki.

– Han hade skrivit Vår betong. Den funkade inte att rappa. Han sa åt min brorsa att hämta mig. Jag blev skiträdd, hade värsta scenskräcken. Men sen när jag stod där och började köra gick det bra. Och nu är jag där jag är.

Under åren då Labyrint inte nådde en lika stor lyssnarskara som i dag nekades de ofta att spela på fritidsgårdar. Det var en inställd spelning i Växjö som blev nyckeln till framgång:

– De gick till kommunen och bad att vi skulle få spela på Musikens hus. Det kom sjukt mycket folk.

ALLA I LABYRINT har ursprung utanför Sverige. Jacco stöter på rasism både privat och vid spelningar. Erfarenheter har stärkt hans åsikter och han är inte rädd för att uttrycka dem.

– Folk är rädda att försäga sig. Jag tror att man måste göra det för att komma tillrätta med fördomar. Vet man inte vad folk tänker kan man inte prata om det heller.

Jacco menar att den tysta rasismen är den värsta. Han vill genom musiken komma till rätta med många av de fördomar som Labyrint stöter på.

Samtalet halkar oundvikligen in på Sverigedemokraterna. Det är inte första gången Jacco ger uttryck för sitt förakt:

– Sverigedemokraterna gör det svårare att diskutera rasism. Folk har kommit ut ur garderoben. De får stöd av varandra.

PRECIS SOM DISKUSSIONER om rasism har Labyrints musik ofta inte tagits på allvar.

– Man har alltid försökt trycka bort reggae och rapmusik just för att de ofta förknippas med kriminalitet.

– Vuxna oroar sig för att deras barn ska börja hålla på med kriminella saker bara för att de lyssnar på musiken. Det vi försöker med texterna är att skapa samhörighet. Det är genom musiken som man kan sprida budskap och knyta kontakter.

Vet man inte vad folk tänker kan man inte prata om det heller.

JACCO**Namn:** Jacques

"Jacco" Mattar.

Ålder: 26 år.**Bor:** Gottsunda, Uppsala.**Jobb:** Sångare i hiphop-/reggaegruppen Labyrint.

STINA BYWALL Text	FRIDA ERIKSSON Foto
ELIN PETTERSSON Foto	SOFIA SELENIUS Text

Det spelar ingen roll om du är **nybörjare** eller proffs, till Uppsalas nya aktivitetshus är du alltid **välkommen**. Hit kommer skejtare, parkour-utövare och klättrare för att öva på sina **tricks** eller ta sig an någon av klätterväggarna.

Aktivitet i senaps- fabriken

JAG TYCKER DET är kul att det är skejt, parkour och klättervägg tillsammans, så att alla blir mer samlade. Det blir liksom en lite mer community då, eller vad man ska säga, säger femtonårige skejtaren Felix Stein.

DET ÄR GANSKA tomt när vi en fredagsförmiddag kommer in till Slotts gamla fabrik på Kungsgatan. Det ser ut på ett helt annat sätt på eftermiddagar och kvällar, då fylls lokalerna och rusning råder.

Vi möts av färgglada klätterväggar, en stor parkouranläggning och ljudet av skejtboardhjul som rullar fram och tillbaka längs rampen, som på vilket annat aktivitetshus som helst. Det är en väldigt lätsam och mysig stämning och det är

svårt att tänka sig att man tidigare gjorde senap här.

En av de anställda åker runt på en skejtboard, och ute i skejthallen börjar en yngre skejtare sjunga en operaaktig sång, som smittar av sig på resten av hans kompisgäng. En fin klang ekar runt i huset ett tag.

Anna-Karin Johansson är där med sina söner, 10 och 12 år.

– Ja, de är här så mycket att de nästan bryter benen snart, säger hon och skrattar.

I SEPTEMBER INVIGDES

det som, i väntan på ett bättre namn, kallas Uppsala Aktivitetshus Klättercentret. På plats fanns Inger Söderberg, moderat ▶

Joel Berglund tycker att Uppsalas aktivitetshus har den bästa klättringen i Sverige.

Foto: Elin Pettersson

AKTIVITETSHUSET

Utbud: Ytor för bouldering (klättring), parkour, skejt, BMX, kickbike, gym, självförsvar, dans. Drivs av företaget Klättercentret på uppdrag av Uppsala kommun.

Öppet: För alla, vardagar kl 9-22, helger kl 10-20.

Historia: I början av 2000-talet fanns en skejthall i Uppsala, i ett rivningshus i Kungsängen. Kommunen betalade halva hyran och skejtföreningen (med över 1000 medlemmar) betalade halva. Huset revs och 2006 byggdes en liten ramp i Ungdomens hus. I april 2010 sa Uppsala kommun till Word att en skejthall skulle vara klar i september samma år. I september 2010 beslutade kommunen att det skulle bli ett allaktivitetshus i Slotts gamla senapsfabrik. Aktivitetshuset öppnades i september 2012.

► klattercentret.se

ordförande i idrotts- och fritidsnämnden, för att hålla ett invigningstal. Hon berättar att hon är mer än nöjd.

– Jag uppskattar det verkligen. Jag förstod inte från början att det var så hög klass på anläggningen, så nu är jag väldigt belåten, säger hon och fortsätter:

– Det har ju bara gått några månader. Vi måste ha ett år på oss för att se att folk verkligen letar sig dit, och som vi ser det nu ska det i alla fall vara några år i den här formen.

Aktivitetshuset kom till genom stor politisk enighet, säger Inger Söderberg:

– Idrottsnämndens politiker tyckte det var en bra idé och fick med sig alla andra. Det har aldrig varit något snack mot det, alla har tyckt att det har varit en bra idé att ungdomen fick ett ställe där olika sporter kunde utövas.

OLIKA FÖRENINGAR – Uppsala Actionsportförening, Uppsala Parkour och Uppsala Klätterklubb – kontaktades av kommunen när beslutet fattades, och efter det har ritningar och olika förslag på vad som ska finnas inne i huset diskuterats.

Ungdomar i de olika föreningarna har också fått vara med och bestämma. De har till exempel gjort ritningarna till skejtparken och parkouren.

Förutom huvudaktiviteterna skejt, parkour och klättring finns möjlighet att utöva dans, yoga och självförsvarsformen krav maga. Ett behandlingsrum för massörer och naprapater kommer också snart att finnas här.

– Det är helt otroligt att kommunen har byggt det här, det är den bästa klättringen i Sverige när det kommer till bouldering, säger Joel Berglund, klättrare.

DET ÄR KOMMUNEN som bestämt att bygget av Aktivitetshuset skulle bli av, men det är

företaget Klättercentret som driver det.

Jimmy Paladino är platschef och har tidigare jobbat med klättring. Aktivitetshuset är ett nytt projekt som han har fått till uppgift att leda.

Det är flest killar som kommer till aktivitetshuset, men Jimmy Paladino berättar att i Klättercentrets anläggningar i bland annat Stockholm så har antalet tjejer ökat med tiden.

Jimmy Paladino hoppas att samma sak kommer ske här, därför vill de göra stället mer lättillgängligt för tjejer, bland annat genom att samarbeta med Ungdomens hus så att fler lockas att komma hit.

– Det skulle bli en ”win-win” situation för både tjejer och killar. Inom klättringen har vi märkt att tjejer ofta är smidigare än vad killar är och att de inte är fullt lika starka. Då måste de hitta en annan lösning att ta sig upp för klätterproblemen. Man kan utvecklas av varandra genom att iakta och härma, förklarar Jimmy Paladino.

DTT AV MÅLEN med Aktivitetshuset är att fler ska kunna känna gemenskap genom idrott, att man inte ska behöva vara med i mer vanliga idrotter som man kanske inte är så intresserad av för att kunna ingå i en grupp, känna ett sammanhang och identifiera sig med andra människor.

– Ålder har ingen betydelse, är du en trevlig människa och är skön att vara med så duger det. Prestationer spelar ingen roll, säger Jimmy och ler.

Man måste inte vara expert för att komma till huset, och utrustning kan man hyra. Slutligen frågar Jimmy när vi måste vara tillbaka i skolan, vi kommer fram till att det är lång tid kvar.

– Bra, säger han och ställer sig upp, då går jag och hämtar klätterskor så får ni klättra lite. •

Tjejerna, då?

Jimmy Paladino, platschef på aktivitetshuset, vi har varit hos er fyra gånger vid olika tider, och det har bara varit killar på plats?

– Inom klättring är det kanske 60–40 med killar–tjejer, mot 90–10 för femton år sedan. Det är få tjejer som håller på med skejt. Skejtcommunityt försöker få fler tjejer att börja.

Hur arbetar ni för att få fler

grupper av människor att komma?

– Vi försöker nå ut till skolor, och företag.

Tycker ni att ni når ut till alla ni skulle vilja nå?

– Nej, det gör vi inte. Vi vill nå ut mer till studenter, det är den grupp som det här passar bäst för. Men det kommer med tiden.

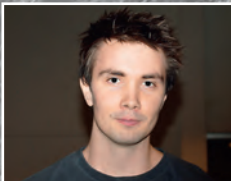
Text: Mårten Markne

Ungdomar i de olika för- eningarna har också fått vara med och bestämma.

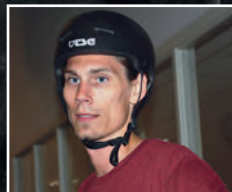
Pierre Liljekvist använder bara klätterområdet i aktivitetshuset.
Foto: Frida Eriksson

Pierre Liljekvist
21 år
Uppsala universitet
Varför klättrar du?
– För att det är kul, bra träning och en väldigt social sport.
Vad är det bästa med aktivitetshuset?
– Klätterområdet! Det är det enda jag använder.
Hur ofta är du här?
– Fyra dagar i veckan.
Text och foto: Frida Eriksson

Fabian Comstedt
12 år
Domarringens skola
Varför tränar du parkour?
– För att det är så roligt. Det finns ingen speciell anledning till att jag började med det. Jag tyckte bara att det verkade kul.
Vad är det bästa med aktivitetshuset?
– Att det finns parkour här! Och mycket andra grejer.
Hur ofta är du här?
– Ungefär två gånger i veckan.
Text och foto: Frida Eriksson

Robin Vesterberg
31 år
Jobbar på Sportson
Varför skejtar du?
– För att det är roligt. Jag började skejta när jag gick i femman tror jag. Det var många kompisar som höll på med det. Sedan åker jag snowboard också, så det hör liksom ihop.
Vad är det bästa med aktivitetshuset?
– Att vi äntligen fått en hall! Det är bra när det är vinter eller blött ute.
Hur ofta är du här?
– Två gånger i veckan.
Text och foto: Frida Eriksson

Johan Bondjers
25 år
Jobbar på aktivitetshuset
Vad är det bästa med aktivitetshuset?
– Det är väldigt fritt här så man kan leva ut sina kreativa sidor. Man träffar även mycket härliga människor.
Varför ska man komma hit?
– Det är jättebra stämning och det är den enda hallen som blandar parkour, skejt och klättring.
Vem riktar sig aktivitetshuset till?
– Alla, absolut alla. Men det är mest ungdomar här.
Text och foto: Frida Eriksson

Ska inte du också skriva i den här tidningen? Eller kanske fota? **Klart du ska.**

Skicka ett sms till [0706453141](tel:0706453141)
eller mejla word@tidningenword.se

WORD

facebook.com/gillatidningenword

Äntligen jul!

Vi viker fyra sidor åt det allra viktigaste med julen, de berömda fyra j-na: **J**ulklappar, **J**ulmat, **J**uslyktor och **J**emenskap.

Så här gör du en pepparkakslykta

Du behöver: Färdig pepparkaksdeg. Till karamellfönstren: 3 dl socker, ¼ dl vatten, 1 msk glukossirap, karamellfärg. Till kristyren: 1 äggvita, lite ättika, 250 g florsocker.

Huset: Kavla ut pepparkaksdegen på ett bakplåtspapper. Skär fem kvadrater, 8x8 cm, helst med linjal. Stansa ut ett hjärta eller en stjärna i mitten av fyra kvadrater med en pepparkaksform. Grädda pepparkakorna i mitten av ugnen i ca 8 min på 200 grader (175 i varmluftsugn).

Låt pepparkakorna svalna. Om kanterna är ojämna kan du jämna till dem försiktigt med ett rivjärn så att de passar ihop. Låt ligga på bakplåtspapper.

Fönstren: Koka upp socker, vatten och glukos på låg värme. Ta bort skummet med en tesil. Pensla kastrullens insida med vatten så

att inga kristaller bildas. Koka tills karamellen är gyllenbrun.

Kyl karamellen en kort stund genom att ställa kastrullen i kallt vatten. Blanda i en droppe karamellfärg och rör om försiktigt. Häll försiktigt karamellen i de stansade hålen på pepparkakorna, låt stelna. Var försiktig, det är jättevarmt. Karamellen räcker till två lyktor.

Kristyren: Vispa ihop en äggvita och lite ättika med florsockret tills konsistensen är som mjukglass. Lägg i kristyren i en spritspåse (eller en platspåse med ena hörnet bortklippt). Spritsa längs med kanterna på pepparkakan utan hål (=lyktans botten).

Ta två av sidorna och sätt på den spritsade kanten. Fäst dem i varandra genom att spritsa längs med hörnet. Håll dem stilla en stund tills

kristyren stelnat en aning och gör sedan likadant med de andra två sidorna. Spritsa längs med alla hörn

och dekorera sedan lyktan som du vill med kristyren. Det krävs lite övning för att få kristyren att se bra ut.

Julmat med en historia

Ägg hör egentligen påsken till, eftersom hönsens äggproduktion gör en paus under vintern. Tack vare avel kan vi numera äta ägg även till jul.

Knäck liksom marsipan och glögg är beroende av mandel, som är fröet från mandelträdet. Hälften av mandelns näringsinnehåll är fett.

Glöggen blev populär under 1800-talets slut, och det var då den började förknippas med julen. Varmt, kryddat vin dracks redan under antiken.

Lax var under hundratals år viktig vardagsmat i nordiska kustlandskap. Gravad lax heter så för att

man ursprungligen grävde ner laxen i näverklädda gropar, så att den höll sig länge.

Köttbullar finns över hela världen i kulturer där man håller främst nöt, gris och/eller lamm.

Bullen på bilden är en blandning av fläsk och nöt och innehåller både ägg och mjölk, vilket gör den omöjlig att äta för väldigt många.

Pepparkakor har bakats ungefär likadant sedan medeltiden. Idén att man blir snäll av pepparkakor lär komma från att 1400-talskungen Johan II orderades pepparkakor mot sitt dåliga humör.

Potatis odlades i Sydamerika för 10 000 år sedan och kom till Sverige på 1600-talet. Industri mannen Jonas Alströmer gjorde mycket för att sprida potatisen i Sverige.

Julmusten lanserades som ett alkoholfritt juldrycksalternativ till porter och öl kring 1920.

Sill är en fisk av arten *Clupea harengus* som är fiskad söder om Kalmar (norr om: strömning). Sill är vanlig och lättfiskad, varför den har varit viktig i många länder. Här är den inlagd i en sås med smak av frön från **senap**, som vild växer kring

Blawa, salatka, barszc, oblat

JAG HAR ALDRIG upplevt en "svensk" jul. Klart vi klämmer lite på presenterna under Kalle Anka, men aldrig har pappa gått för att köpa tidningen och råkat missa att Tomtefar tittar förbi. Inga köttbullar, sill eller Janssons frestelse. Ingen mandel i gröten.

Min jul har antingen varit polsk eller irländsk.

Hemma hos de polska farföräldrarna i hålan Hofors ligger det blawa, salatka och barszc, rödbetssoipan som jag aldrig lärt mig tycka om, på ornamenterade, guldkantade fat.

Folk tränger sig runt bordet, tuggande på sina oblat. Farmor ränner runt och sätter sig inte förrän någon hungrig polack säger åt henne att bänka sig. För polacken som lagat maten låter alla andra äta först.

HEMMA LYSER STJÄRNORNA

från Indiska på måltiden som pärenon lagt fram. Börjar gör man så fort någon ställt ner sista fatet. Potatis, kalkon och förstås det obligatoriska, ett experiment pappa sparat att laga till just i dag. Den irländska accenten blir grövre ju längre fram på kvällen det blir, fudgen minskar i samma takt.

Och Tomtens klappar får man på juldagen, före mässan.

Men det gör mig ingenting att jag inte kan relatera till alla Svenssons. Min jul är perfekt, var jag än tillbringar den.

Tomten ska komma på juldagen och hur äcklig barszcen än är så äter jag upp den.

Dorota Górny
om en helt vanlig jul

Medelhavet. Senap odlas i Sverige. **Julgröt** kokades fram till 1800-talet oftast på korn eller råg. På julgröten strör man **kanel**, som har använts i förnäm svensk matlagning åtminstone sedan 1300-talet, och **socker**. Sverige var självförsörjande på socker från odling av sockerbetor i ungefär 100 år från 1890-talet. **Betor** växer vilt i stora delar av Europa. Rödbetan ger smak åt jul-

bordets sillsallad och rödbetsallad. **Saffran** är inte bara dyrt, det är giftigt också. 20 gram är dödlig dos för en vuxen, varför man inte ska mata djur med lussekatter.

Har vi inte glömt något? Skinka? Jo, det har man ätit i vintertid långt innan den kristna julen började firas i Sverige.

Källor: Wikipedia, Livsmedelsverket, Skansen, Skogs- och Lantbruksakademien

Vill du ge någon något alldeles speciellt i jul? Har du det tomt i penningpungen? Word har lösningen – guiden med tips på presenter som kan göra julen ännu lite bättre. Och kom ihåg: det är saligare att giva än att få.

Pysseltext: Emma Wallin Persson
Presenttext: Elin Pettersson
Foto: Wilhelm Hjelm

Julklappsångest? Lugn, bara lugn

Presenttips till ...

... förälder

FÖRÄLDRAR UPSPKATTAR ALLTID egengjorda presenter. Har du stram ekonomi så kan du överraska med ett eget bild- och filmspel på julaftons morgon.

Budget: Egna målningar, videofilmer, halsdukar. Personlig kalender eller en bild på dig i en fin ram. Eller gör det enkelt och bjud på en flerrättersmiddag hemma.

Mycket för pengarna: Presentkort på matkasse eller en dekorerad korg med smink- och hårprodukter är enkelt och uppskattat.

Lyx: Snug rug – en filt med inbyggda armar – är mysigt i jul. Automatisk såsvisp får oftast upp smilbanden (båda delarna på coolstuff.se).

... bästa vän

PRESENTER TILL VÄNNER behöver inte vara dyra för att man ska få ett stort leende tillbaka. Hitta någonting kopplat till er relation eller gemensamma intressen. En fin fotoram med en fin bild på er två tillsammans är inte heller en dålig idé. Kläder och presentkort funkar alltid.

... partner

JULEN MED DIN partner ska vara speciell, men det behöver inte betyda dyr. Överraska med något personligt som är kopplat till förhållandet.

Budget: Egenlagad middag med levande ljus, dig själv (med rosett).

Mycket för pengarna: Rosor, smycken, Star wars-maraton (eller liknande) med massor av godis.

Lyx: Utemiddag med bio eller teater, Friends-boxen, lasergame, smycken med personlig gravyr.

... syskon

SYSKON ÄR KNEPIGA – man vill ju inte alltid skämma bort brorsan.

Budget: Presentkort på tio massager utförda av dig.

Mycket för pengarna: Presentkort på bio. Bjud på en hemmakväll med godis och film. "Ta hand om dig själv-kit" med olja, badskum och så vidare.

Lyx: Chokladfontän, parfym som sägs ge ökad attraktionskraft (båda delarna på coolstuff.se)

Vynylskålar

Denna skål är lätt att göra och dessutom mycket billig. Skivor kan köpas för en liten peng på loppisar eller second handbutiker.

Du behöver:

Vynylskivor, gärna med snygga etiketter, värmetålig burk/bunke (minst lika hög som skivans radie är lång), en ugn.
Gör så här: Sätt ugnen på 100 grader. Ställ burken på gallret, lägg skivan mitt på burken. När vinylen börjar böja sig

tar du ut gallret med allt på. Forma vecken. Skivan blir inte så varm och svalnar fort. Om vecken inte blir bra kan man köra in skivan i ugnen igen. Låt stelna.

Tips: Fyll din vinylskål med något fint/gott och slå in i cellofan.

Marsipangrisar

Att baka är en stor del av julmyset, och vad är bättre i decembermörkret än att få äta goda sötsaker som får humöret på topp. Dessa marsipangrisar kan alla göra, både lillebror, storsyster och farfar.

Du behöver: marsipan, röd karamellfärg, plastpåse, silverkolor, choklad, penna, kniv.

Äpple: Lägg en liten bit marsipan i plastpåsen och droppa i karamellfärg. Krama påsen så färgen blir jämn.

Öron och knorr: Kavla ut en bit ofärgad marsipan, skär till två trianglar och spara lite till knorren.

Kropp: Rulla en bit marsipan till en boll. Tryck samtidigt ihop nedre delen så att bollen

blir oval, lik en glödlampa i formen. Håll i den smala delen av glödlampen (=grisen) med två fingrar och tryck upp trynet, skär sedan till munnen på grisen (1).

Gör plats åt äpplet i grisens mun med pennan, tryck två hål till näsborrar (2). Rulla äpplet och sätt det i munnen.

Tryck två fördjupningar vid sidorna av trynet, sätt i silverkolor som ögon. Gör små skårar på trynet som förstärker intrycket av att det är en gris (3).

Sätt pennan under grisens bakdel pressa pennan uppåt så det blir två skinkor (4).

Rulla lite marsipan till en smal korv. Gör ett litet hål ovanför rumpen på grisen och stoppa in korven, knorra ihop den sen.

Platta till kanterna på trianglarna och skär två skårar för öronen på grisen. Vik örart runt pennspetsen och sätt in den i skåran (5).

Smält choklad och doppa grisens underdel. Låt torka på bakplåtspapper.

Tips: Köp en fin påse, dekorera och lägg ner grisen, så har du en fin julklapp!

Kulturnämnden utlyser **stipendier** för Unga skrivare!

SKRIV!

Skriver du **NOVELLER**, romaner, **POESI**, radiopjäser, **TEATER**manus,
Sök stipendium!

STIPENDIET UNGA SKRIVARE

ska stödja och uppmuntra eget skrivande.

*Personer som är mellan 13 och 19 år och är bo-
satta i Uppsala kommun kan söka.*

*Stipendiet består av en summa pengar,
förra året 4 000 kronor per person.*

SÖK!

ANSÖKAN OCH MER INFO

www.uppsala.se/kulturbidrag

Ansökan och kopior på texter
skickas senast 7 januari 2013 till:
Kulturkontoret
Uppsala kommun
753 75 Uppsala

Oskrivna sociala koder

Har du någon gång råkat göra segertecknet bakochfram i England? Eller nöjt gnuggat händerna i Sydamerika? Eller kanske satt dig bredvid någon okänd på en halvtom buss i Sverige?

Det handlar om hänsyn, respekt och integritet. Att inte riskera att någon känner sig kränkt.

JAG MINNS EN av de första gångerna som jag skulle åka buss själv. Jag gick i femte klass och på fritiden lyssnade jag i stort sett endast på Carola samt sålde teckningar till grannarna.

Mina största rädslor var nattfjärilar och finniga tonårspojkar, men annars var jag nog ganska modig. Särskilt den där dagen då jag skulle ta mig från radhusområdet till centrum helt på egen hand.

Aldrig hade jag känt mig så tuff som då.

När jag klev på bussen var den helt tom, förutom en kvinna som satt så som man brukar, längst bak, tryckt intill fönstret med tankarna på helt annat håll.

Så vad gjorde jag? Jo, jag tog min stora, lila gymmapåse samt mina skor i storlek 34 och satte mig på platsen bredvid kvinnan.

För jag ville inte att hon skulle känna sig ensam. Eller att hon skulle tro att jag hade något emot henne och därför vägrade sitta bredvid henne.

JA, JISSES SÅ fin och söt jag var.

Jag undrade så varför den där kvinnan på bussen inte blev glad. Att det ens fanns sociala spel och osynliga regler var helt främmande för mig. Barn är inte särskilt socialt kompetenta. De ser inget problem med att gå före i en kö eller stoppa upp ärtor i näsan när de är bortbjudna.

NATURLIGTVIS SA INTE kvinnan på bussen åt mig att jag minsann skulle ta mina färgglada hårspännen och flytta till ett annat säte.

Hon följde en viktig social kod, den osynliga

regeln som säger att vi inte ska agera. Vi lever i ett samhälle där det är fult att bry sig, samtidigt som det är uppenbart att vi bryr oss, annars skulle inte de sociala koderna existera.

Jag tror inte att sociala koder är farliga. Jag ser ingen poäng i att radera dem över en natt och vakna upp i en värld med bara tydliga spelkort.

För i grunden har dessa koder en funktion. Det handlar om hänsyn, respekt och integritet. Att inte riskera att någon känner sig kränkt. Och det är viktigt.

DÄREMOT SÅ ÄR vilsna, regelbrytande barn med tonårspojksfobier helt harmlösa för världen. Så nästa gång en sådan unge sätter sig bredvid dig på bussen, låt honom eller henne vara.

En dag kommer den där avkomman ta sig ur sin rosa, kravlösa barnomsbubbla och förstå dessa så betydelsefulla regler i landet Lagom.

Siri Grenholm

om konsten att åka buss i Sverige

**VI HAR HÖGA FÖRVÄNTNINGAR
PÅ UNDERVISNINGEN I DIN SKOLA**

iala koder

Händerna talar

Vardagliga gester kan ha oanade, dolda och rätt spännande betydelser beroende på var i världen man befinner sig. Hur många av de här ovan kan du?

Text och foto: Ebba Michaelsdotter, Annina Skatt • Illustration: Amanda Sandahl

- 1 Lesbisk (Sydamerika).
- 2 Förolämpning: Jag rör vid dig eller din mat med handen jag just torkade mig med (muslimska länder).
- 3 Ok (Brasilien, Tyskland, Grekland, Italien, Malta, Mexiko, Mellanöstern, Paraguay, Ryssland, Tunisien, Turkiet).
- 4 Ta dig i arslet (Storbritannien, Australien, Nya Zeeland).
- 5 Gå och knulla (Belgien, Danmark, Frankrike, Tyskland, Grekland, Holland, Indien, Italien, Korea, Tunisien, Turkiet).
- 6 Din fru är otrogen (de baltiska länderna, Brasilien, Colombia, Italien, Portugal, Spanien), jag gillar hårdrock (hela världen).

Hur skulle du reagera om någon okänd började prata med dig på bussen?

Anders Nytell, 16 år
– Jag skulle tycka att det var lite konstigt, men trevligt. Sverige är ju lite tråkigt på det sättet.

Miriam Bergström, 21 år
– Det beror på vad man får för vibbar av personen. Om personen är full kan det ju kännas obekvämt. Men det kan också vara trevligt.

Skulle du kunna fråga en främling om råd om jeansen du provar?

Jennifer Hansson, 17 år
– Ja, det skulle jag nog kunna göra, och om någon frågade mig skulle jag svara ärligt.

David Sakong, 16 år
– Nej, det skulle jag inte göra. Men om någon frågade mig skulle de få ett ärligt svar.

Hur skulle du reagera om någon skulle tränga sig förbi dig i en kö?

Lena Jansson, 75 år
– Jag skulle inte säga något till personen, det är upp till en själv att lära sig hur man betar sig.

Jerk Harling, 83 år
– Jag skulle knacka på axeln och säga "ställ dig bakom".

Hur skulle du reagera om du hörde några prata högt om sex på ett café?

Marie-Rose Risk, 19 år
– Jag skulle inte säga åt dem, men det kanske inte hör hemma på ett café.

Melvin Cicek, 17 år
– Jag skulle nog lyssna på vad de pratade om, men jag skulle inte bry mig så mycket.

Tävling

Tolka Tolkien

och vinn två biobiljetter

Tolka något ur Sagan om ringen eller Bilbo med en bild.

Foto • Illustration • Collage • Eller något annat

Skicka in din bild senast den 31 januari till tolkien@tidningenword.se eller så tar du en bild med din mobil och skickar till 070 645 31 41

En bild per person. Vinnaren utses av Words redaktion och meddelas via mejl eller sms. Kreativitet och fantasi är viktigt. All typ av bildredigering är fullt tillåten.

Genom att skicka in bilden går du med på att Word får publicera den i tidningen, på hemsida och Facebook. Inga pengar är inblandade.

WORD

tidningenword.se

Politik av unga

Texter: Margarita Kalafati
Foto: Hanna Liljehag (SSU), privat (Ung & dum)

Ibland kan det kännas som att vi ungdomar inte har något att **bidra med** till hur politiken ser ut och vad den handlar om. Man kan tycka att det är något de **välkända politikerna** och övriga vuxna människor får ta hand om, men behöver det vara så? Egentligen kanske vi bara inte vet hur man gör för att **påverka**. Kan vi göra det? Och isåfall, hur? Att vara med i något av de politiska partiernas **ungdomsförbund** kan vara ett sätt. Nu inleder vi en serie om de politiska ungdomsförbunden. Först ut: SSU.

SSU Uppsala
Rahma Yacin, 18 år
Ordförande

Vad innebär det att vara medlem?

– Efter att ha betalt medlemsavgift blir man inbjuden till föreläsningar och aktiviteter som vi anordnar. Engagemanget bestämmer man själv över, det finns de som betalar men inte kommer på ett enda möte. Vad gör ni under era möten?
– Lyssnar på föreläsningar eller

har diskussionsträffar. På Café Socialism träffas vi och bakar, fikar och diskuterar. Ibland kan vi ha ett visst tema, som rasism. Annars pratar vi om allt möjligt. Gärna aktuella frågor, som SD-skandalen.

Har ni kontakt med ert moderparti?

– Vi delar expedition och träffar ledamöterna som sitter i kommunfullmäktige, deltar i seminarier och kan framföra åsikter till politikerna. Har vi tur kan vår åsikt bli en av Socialdemokraternas centrala frågor.

Har det hänt?

– När SSU tyckte att Socialdemokraterna skulle erkänna Palestina som ett eget land, och idag står Socialdemokraterna för ett fritt Palestina.

Vad kännetecknar SSU?

– Frihet, jämlikhet och solidari-

tet tänker jag på. Ingen medlem är mer värd än någon annan och vem som helst kan bli medlem. SSU-medlemmar har olika bakgrund men står för samma värderingar som diskuteras ur olika perspektiv, vilket är intressant. Det handlar inte om att värva nya medlemmar hela tiden. SSU formar framtidens politiker genom att fokusera på att utveckla de medlemmar vi redan har.

Har ni något pågående projekt?

– En studiecirkel som hand-

lar om den politiska zonen på Afrikas horn. Jag höll en föreläsning om hur det ser ut i dessa länder och sedan ska vi titta på en film om den svenske journalisten Dawit Isaak. Han har suttit i fängelse i Eritrea i elva år. Poängen är att vi ska diskutera och förhoppningsvis komma fram till något, kan vi påverka hans situation? Även panelsamtal med personer som har kunskap om den politiska situationen i Eritrea är inplanerade.

UNGDOMSFÖRBUND

Det **politiskt ungdomsförbund** är till för ungdomar. Det byggs utifrån ett "moderparti."

Åldersgränserna för medlemskap är olika för olika ungdomsförbund.

Ungdomsförbunden: riksdagspartierna har alla ungdomsförbund, dessutom finns Revolutionär Kommunistisk Ungdom (Kommunistiska partiet), Unga feminister (Feministiskt initiativ) och Ung Pirat (Piratpartiet).

För att vuxna ska inse ungas kompetens

Ung & dum
Sigrid Ljungström, 19 år
Projektledare Umeå

MÅLET MED UNG & DUM är bland annat att förändra synen på ungas engagemang och roll i politiken samt vuxenvärldens syn på ungas kompetens. Ung & dum drivs av tre organisationer: Sveriges elevråd (Svea), Centrum mot rasism och Rädda

barnens ungdomsförbund. De har engagerade människor över hela Sverige.

Det hela startade med ett val över hela Sverige där unga fick rösta på tre sakfrågor som de tyckte var viktiga. I Stockholm, Leksand och Umeå – städerna med högst valdeltagande – skapades därefter lokalgrupper. 19-åriga Sigrid Ljungström tar hand om projektet i Umeå.

Umeås ungdomar hade röstat på ansvar för miljön, jobb åt alla samt ett samhälle för alla. Under arbetet i Umeå har man tagit fram 31 krav som de unga vill framföra till politiker och andra makthavare. Snart ska unga få rösta på vilka krav som man anser viktigast att genomföra.

Vad behöver förbättras när det gäller ungas inflytande?

– Det pågår många projekt för att öka inflytandet, men på vuxenvärldens initiativ. Det är sällan man ser ett projekt som startas på ungas

initiativ. Därför ville vi starta ett sådant.

Vad tror du är det största hindret är för unga?

– De inflytandeformer som finns är ofta anpassade för vuxna och kan vara tråkiga eller krångliga. Sedan är det nog många som inte förstår att de kan påverka, eller ens att deras åsikter och idéer faktiskt har med politik att göra.

UNGT INFLYTANDE I UPPSALA

Mötesplatsen är ett forum för ungas inflytande i Uppsala. Unga kan träffa och diskutera med politiker och tjänstemän som bestämmer i Uppsala. Mötesplatsen arrangeras av Barnombudsmannen i Uppsala.

www.boiu.se/motesplatsen

Nästa gång: 12 februari på Grand.

En vinnar-kombination

SVETTEN RINNER OCH musiken dånar ur högtalarna. Jag står med skivstången i högsta hugg och verkligen kämpar mot rösten i mitt huvud som säger att jag inte orkar mer. *Lägg ned, du är för svag, ge upp.* Men jag fortsätter kämpa. Vad är det egentligen som får mig att trotsa min inre röst och fortsätta? Vad är det som gör att jag inte tar den där lilla korta pausen som oftast leder till en ganska lång paus?

Det som mest hjälper och stöttar mig är den så starkt energikickande musiken som hela tiden strömmar ur högtalarna. Med musiken får jag den där extra energin som stöttar in i det sista, som får mig att orka och som aldrig riktigt lämnar mig.

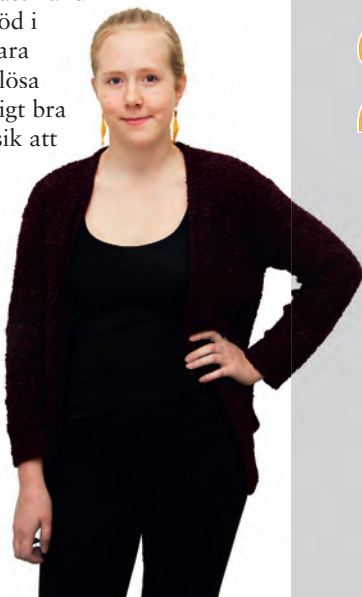
FÖR MIG ÄR musik är inte bara underbar i vardagen utan fungerar även väldigt bra ihop med träning. Jag kan nästan bli barnsligt glad när jag tränar till riktigt bra och peppande musik, så där glad att jag omedvetet kan börja mima med till musiken.

Men varför fungerar då just musik och träning så bra ihop? Jag tror att det oftast handlar om att vi får stöd i musiken. Vi kan vara helt slut och orkeslösa men om vi får riktigt bra och peppande musik att träna till så vill vi inte ge upp.

Musiken har en osynlig kraft som drar i oss, drar med oss till att fortsätta kämpa trots att armarna värker och svetten rinner.

Hanna Boström

om träning och musik

Words reportrar Vilhelm och Joel åkte till Stockholm för att pröva på vattenpolo – snart kommer sporten även tillbaka till Uppsala!

Vattnets bollsport

Text och foto **Vilhelm Simoni**

Testare **Joel Alvaeus**

VATTENPOLO ÄR INTE Sveriges mest kända sport, utan kanske tvärtom. Det har dock inte alltid varit så. Ofta tror folk att det är någon slags hästpolo i vatten, vilket är helt fel. Handboll i vatten skulle vara en bättre beskrivning.

SEX SPELARE PLUS målvakt är standarduppställningen i tävlingsmatcher, korta badbyxor och vattenpolomössa används också. Det hela handlar om att få den volleybollliknande bollen i mål.

Man får ta bollen med en hand och har 30 sekunder på sig per anfall, tiden stoppas dock vid frikast och för-

nyas vid fouls. Sverige var duktiga vattenpolare för ett tiotal år sedan, men dagens vattenpolo domineras i stället av länder som Ungern och Italien. Efter en tid med få vattenpololag i Sverige så försöker projektet Poolkampen etablera sporten igen genom att sponsra kubbar och hjälpa dem att starta poloverksamheter för barn.

ATT VATTENPOLO INTE sänds på tv under OS är egentligen konstigt. Vattenpolo var nämligen den första lagsport som fick vara med i spelen. Sporten är även en av världens tuffaste lagsporter.

2 frågor

1 Varför vattenpolo?

2 För vem skulle du rekommendera vattenpolo?

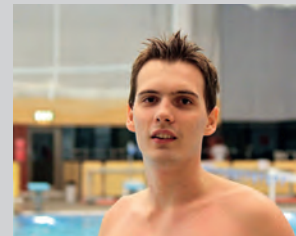

TOMMY DANIELSSON

Svensk vattenpololegend och tränare i Stockholms kappsimmingsklubb (SKK)

1 Jag simmade till en början men tyckte det blev tråkigt, så jag började spela vattenpolo vid sidan om simningen. Till slut blev det bara polo!

2 Det enda som behövs är att man ska vara simkunnig, så i stort sett alla kan börja spela vattenpolo.

ALEKSANDAR NJERS

Spelar vattenpolo i SKK

1 Efter att jag slutat på hockey ville jag börja på något annat och eftersom jag är från Serbien, som är duktiga inom vattenpolo, blev mitt val vattenpolo. Det är kul att spela en sport som Serbien är bra på men inte Sverige!

2 Vem som helst egentligen! Man får bara inte vara rädd för att bli trött och inte heller ge upp.

5 matmyter – sant eller falskt?

av Emma Ivarsson

Färgglada grönsaker innehåller mer näring än bleka

Falskt

Grönsaker som gul lök, vitkål och blomkål är inte mindre nyttiga, så tänk inte på grönsakens färg. Det viktiga är att du äter grönsaker minst en gång om dagen.

Pasta är nyttigare al dente än genomkokt

Sant

Skillnaden är ganska liten, men det kan vara bra att veta. Med den ogenomkokta pastan håller man sig mätt längre än med den genomkokta.

Man bör inte äta fler än 2 eller 3 ägg i veckan

Falskt

Fortsätt äta ägg, både ett och två om dagen går bra, och ät ägg i stället för att stoppa i dig proteinpulver och liknande!

Man bör dricka 2-3 liter vatten om dagen

Sant

Om man inte dricker tillräckligt med vatten blir man lätt trött, man kan få huvudvärk och sänkt prestationsförmåga. Dessutom kan man få ett sötsug som gör att man gärna går runt och småäter.

Choklad är nyttigt

Delvis sant

Mörk choklad i viss mängd sägs vara nyttigt för hjärtat och innehåller antioxidanter, vitaminer och mineraler. Men choklad i allmänhet ger bara överskottsenergi, så ät inte för att det är nyttigt, ät för att det är gott!

► Källa: Friskispressen

Foto: Creative Commons/Miya

WORD TESTAR: VATTENPOLO

Det bästa var att det verkligen var så jobbigt, mitt mål var bara att överleva hela träningen!

JAG OCH MIN kompis Joel Alvaeus åkte till Eriksdalsbadet i Stockholm för att prova på sporten. Snart behöver man dock inte åka ända till vår huvudstad för att lira vattenpolo, utan Uppsala kommer att få igång en verksamhet (se faktaruta nederst på sidan).

Man behöver inte ha några förkunskaper utöver

simkunnet. Joel hade höga förväntningar på tuffhetsgraden och blev inte besviken:

– Det bästa var att det verkligen var så jobbigt, mitt mål var bara att överleva hela träningen, berättar han.

Träningen började med ett 40 minuters simpass med varierande samsätt.

Sedan lades bollarna i vattnet och det var dags för polosimmet, då man crawlar med huvudet högt och en boll framför sig.

Bollning och skott på mål hanns med innan träningen avslutades med en match. Efter träningen kändes det inte hel fel att sova en stund på tåget tillbaka, tyckte Joel.

VATTENPOLO I UPPSALA

Uppsala Simsällskap har tagit hjälp av Poolkampen för att få igång vattenpolon igen. Poolkampen är ett initiativ som med ett nytt spelsystem för barn har fått många simföreningar att återuppta vattenpolon. Uppsala får en nystart inom vattenpolon i januari 2013 med träningar för killar och tjejer 8–12 år.

Läs mer på www2.idrottonline.se/UppsalaSimsallskap-Simidrott

Det är få som inte vet vad en alv eller en hobbit är. Nu kommer filmen som alla **inbitna och nyfrälsta** Tolkiensfans har väntat på: sagan om hobbiten Bilbo tar klivet in på vita duken och för oss åter till **Midgård**. Men vad är det egentligen som är så **fängslande** med den piprökande språkprofessorn John Ronald Reuel Tolkiens verk?

Efterlängtat resa tillbaka

Tolkien har konstruerat en värld som håller ihop på många olika plan.

Anders Björkelid, fantasyförfattare

OAVSETT OM FILMEN *Hobbit* blir episkt bra eller floppar totalt är det imponerande att en bok som

skrevs 1937 fortfarande fångar så många unga. Kanske kan fascinationen bero på hur otroligt genomtänkta historierna känns? Tolkien berättar inte bara en berättelse med handling och karaktärer, utan har skapat en helt egen värld, Midgård, med egna språk, varelser och kulturer, där

Sagan om ringen-trilogin och boken Bilbo bara är en del av något mycket större.

– **TOLKIEN HAR** konstruerat en värld som håller ihop på många olika plan. Det är mer en föreställning av att utforska en värld, än att han hittat på en, säger Anders Björkelid, fantasyförfattare från Uppsala.

Han säger också att fascinationen kring Tolkien och hans verk kan bero på att det har bildats som en snöbollseffekt:

– Alla har redan en förutfattad mening om honom för att han är så pass stor, därför blir det fängslande vad han än gör.

En annan teori som Anders Björkelid har kring fascinationen för Tolkiens verk är att Tolkien utgått från kända myter och tagit dem ett steg längre, något som gjort att det han skrivit både känns bekant och nytt på samma gång.

Och det är väl på något sätt detta som vi alla hoppas ska komma som en favorit i repris i och med *Hobbit: en oväntad resa* – något som känns bekant men ändå nytt. I och med att regissören Peter Jackson lyckades så bra med *Sagan om ringen* är förväntningarna höga.

Även om vissa kanske knorrar över det, tycker Lukas Lindberg, Tolkiensfan, att det bådär gott att boken delats in i tre filmer.

– Även om boken Bilbo inte är så lång så är det en lång berättelse med väldigt mycket saker som händer, säger Lukas.

Text: Nadja Gollbo

Foto: Jonas Anderson

”Nu är mitt liv nästan fullbordat”

Disa Stenberg, 17
Tolkiensfan

Är du taggad inför premiären?

– Alltså, ja. Jag har väntat på den sedan jag fick veta att den skulle komma. Så nu är mitt liv nästan fullbordat, den sista filmen måste komma ut först!

Hur har du tyckt att de andra filmerna

var jämfört med böckerna?

– Jättebra, de gör böckerna rättvisa trots att allt inte är exakt som i böckerna. Det är de bästa filmversionerna av böcker som jag har sett. Jag tycker att de är jättebra.

Vad är det bästa med *Sagan om ringen*?

– Det är spännande och lite roligt. Jag gillar fantasy, och *Sagan om ringen* är välgjord, språken de talar

är också välgjorda. Sedan är den skriven med ett bra språk också. Det är intressant med en annan värld.

Brakar man märka på dig i vardagen att du är ett *Sagan om ringen*-fan?

– Nej, det tror jag inte. Ibland, när jag är på det humöret, citerar jag *Sagan om ringen*. Men jag pratar inte så ofta om det, för jag tror inte att det uppskattas så mycket. Om

man bor med mig tror jag däremot att man märker det mer. Jag lyssnar på *Sagan om ringen* som ljudbok innan jag går och lägger mig.

Om du fick välja en karaktär ... ?

– Gandalf är ju cool, han kan trolla. Annars skulle det vara häftigt att vara en alv. Men jag måste nog säga Gandalf.

Text: Stella Nyberg Brodda

vem är du i tolkiens värld?

Favoritämne?

A Idrott! Älskar att röra på mig och jag är dessutom smidigare än alla i klassen.

B Det är synd att man inte har träslöjd på gymnasiet, men annars gillar jag att använda händerna och kroppen.

C LUNCH. Eller kanske hemkunskap, då?

D Gillar främst att få instruktioner och därefter arbeta tillsammans i grupp, men något särskilt favoritämne har jag inte.

Hur skulle du beskriva dig själv?

A Jag är hurtig och gillar att vistas i naturen.

B Jag arbetar hårt och är ambitiös.

C Att äta och festa tycker jag om.

D Jag gör vad som helst för att få det jag vill ha.

Skoldagen är slut - vad ser du fram emot?

A Löprundan i skogen!

B Komma hem och läsa in mig från omvärlden. Mörkt och trångt.

C Komma hem och äta ett riktigt stort mellanmål. Eller två. Eller tre.

D Sätta på mitt Xbox och spela något blodigt skjutspel.

3 KARAKTÄRER I HOBBIT: EN OVÄNTAD RESA

Gandalf Grå: trollkarl, mycket vis och tycker av någon anledning om det underliga folkslaget hobbitar.

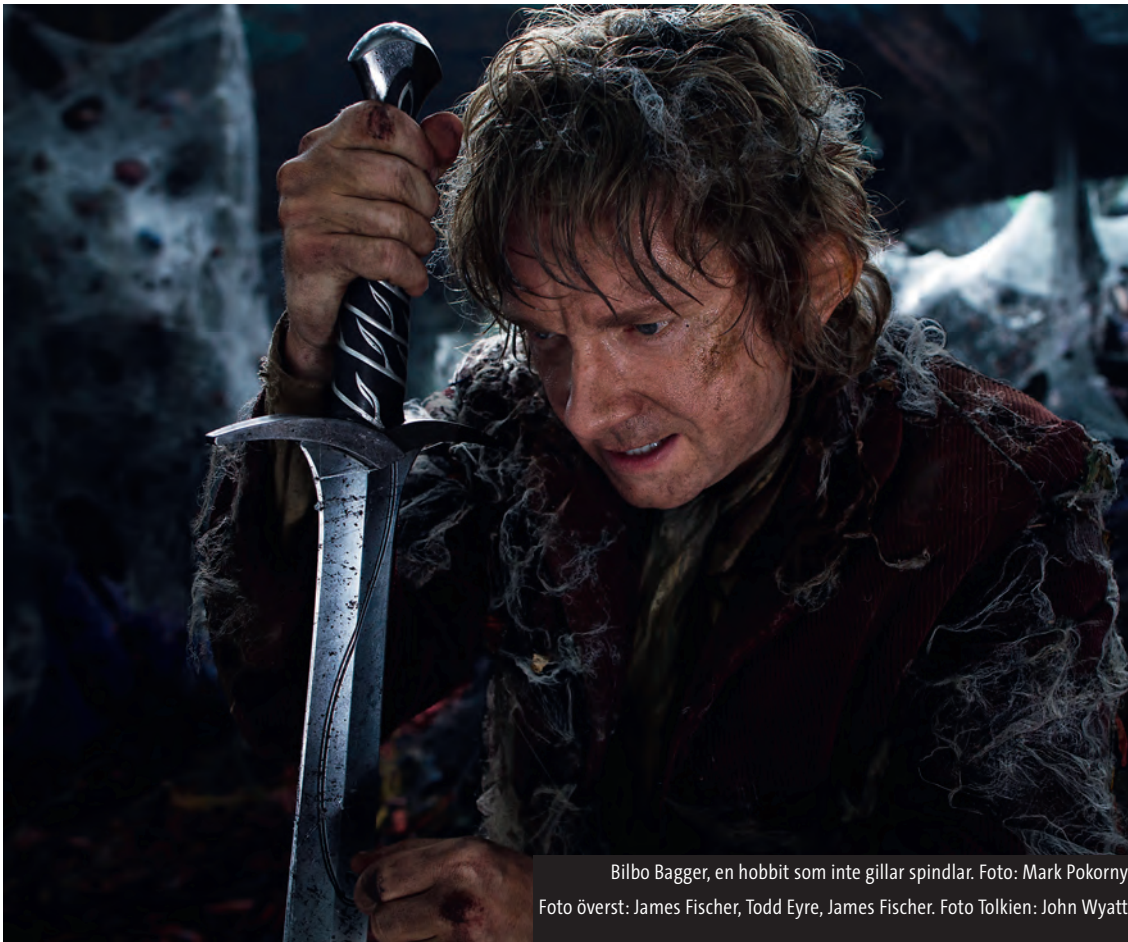

Bilbo Bagger: hobbit som lever ett lugnt och bekvämt liv, men som påbörjar ett äventyr med en grupp dvärgar.

Thorin Ekensköld dvärgkung, ovanligt lång för att tillhöra dvärgsläktet. Ledare över gruppen som Bilbo följer.

KOMMA TILL MIDDGÅRD

Bilbo Bagger, en hobbit som inte gillar spindlar. Foto: Mark Pokorny
Foto överst: James Fischer, Todd Eyre, James Fischer. Foto Tolkien: John Wyatt

TRE HOBBITFILMER

Hobbit: En oväntad resa, 12 december 2012. Handlar om Bilbos äventyr fram tills han hittar Ringen och antagligen lite till.
Smaugs ödemark, 13 december 2013
Bort och hem igen, 18 juli 2014

JRR TOLKIEN

John Ronald Reuel Tolkien föddes den 3:e januari 1892 i nuvarande Sydafrika och växte upp i England.

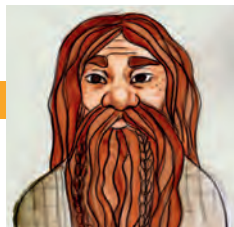
Hans far dog tidigt och när JRR var tolv år avled även hans mor. I tjugooårsåldern började han studera filologi (lära om språk) vid Oxford och tog också sina första steg in i sitt Midgård då han uppfann språket quenya, inspirerad av fornengelska och finska. När han blev hemskickad från fronten i första världskriget började han skriva på boken Silmarillion, där quenyan blev alvernas språk.

Hans första bok, Bilbo (The hobbit), gavs ut 1937. Sagan om ringen-trilogin gavs ut 1954–55. Silmarillion gavs ut först 1977.

A DU ÄR ALV

I Tolkiens berättelser är alver smidiga, intelligenta och odödliga varelser. I vardagslivet är du kanske aktiv både fysiskt och på lektionerna, och du tar hand om din hälsa.

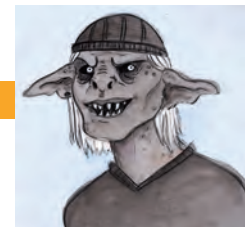
B DU ÄR DVÄRG

Dvärgar är flitiga och ihärdiga varelser som arbetar i berg och gruvor. Har du fått detta resultat är du kanske bra på att arbeta med händerna och jobbar hårt för din sak.

C DU ÄR HOBBIT

Hobbitar är människolikande, men bara hälften så långa, varelser som lever stillsamt i Fylke. Dessa är glada varelser som generellt gillar att äta och ta det lugnt, precis som du.

Ill: Rebecca Karlén

O DU ÄR ORCH

Orcher är enligt myten förvridna alver som blivit till en egen art, och utgör Saurons armé. Med detta resultat är du troligtvis målmedveten, men kan samarbeta bra med andra.

Filmskurks- fascination

OM JAG VAR skådespelare skulle jag vilja spela skurk. Det känns som att det är de karaktärerna i allmänhet som fascinerar folk mest. Att sätta sig in i en sådan roll måste vara underbart kul. Vem bryr sig om man blir associerad med det sedan? Skurkrollen är ju oftast väldigt intressant.

Det är överlag hela mystiken som byggs upp kring många skurkroller som jag tycker är spännande och engagerande. Känslan att vara den som spelar den mörka och mystiska karaktären i en storfilm måste vara sjukt häftigt.

Hjältar har en högre benägenhet att vara förutsägbara karaktärer eftersom de tyvärr har fler klichéer hängande över sig än skurkar i allmänhet.

NÄR JAG SÅG den senaste Bondfilmen *Skyfall* på bio med en kompis slogs jag av hur grym Javier Bardem är på att spela skurk. Han fullständigt briljerade iklädd rollen som den psykotiske cyberterroristen Raoul Silva.

Det kanske inte var en större överraskning att Bardem skulle fascinera mig igen med sitt skådespeleri, då hans insats som mördaren i bröderna Coens *No country for old men* totalt förstummar en. Han är helt enkelt expert på den stereotypa psykotiska skurkrollen, men han lyckas ändå göra något nytt av den – på sitt eget sätt.

DEN OBLIGATORISKA HJÄLTEN, sexbomben, idioten och ”ärkepsychot” – dessa är några Hollywood-stereotyper som man inte direkt reflekterar över men som i själva verket är väldigt intressanta att tänka på.

Stereotyper på film är djupt rotade i den västerländska populärkulturen och är nog svåra att bli av med. Bardem skruvar till det hela ett steg till med sitt originella sätt att spela skurk på och det är så härligt att se.

Anton Andersson

om Javier Bardems skurkar

SNÄLLA SÖTA RARA:

Kulturfolk i Uppsala älskar unga som gör grejer.

Jakob Joelsson och Kim Johansson efter en boulematch mot Words utsända.

Kulturprofilen

Filmare

SNÄLLA SÖTA RARA

Medlemmar: Kim

Johansson, 19, Jakob Joelsson, 20, Tim Vågbratt, 20.

Hemsidor: facebook.com/snallasotarara, snallasotarara.tumblr.com, twitter.com/Snallasotarara

Filmkollektivet Snälla Söta Rara gjort filmerna *Mer om Gud* och *Små barns tröst*.

Vad är det bästa med att vara ett filmkollektiv?

Jakob: Vi får umgås med våra vänner på ett väldigt speciellt sätt och utsätta dem för saker.

Kim: Det är den enda umgängesform där man kan umgås flera dagar i sträck. Det och LAN.

Vad använder ni för slags musik?

Kim: Vi använder musik från 30-talet och folkmusik. Det är mycket brusiga inspelningar men det är mysigt.

Hur kom ni på namnet?

Jakob: Vi spelade ihop i ett band förut och då skrev jag en låt där det var i refrängen.

Var hittar ni inspirationen?

Jakob: Någon får en tanke så börjar vi diskutera. Vi kan snacka i timal.

Kim: Vi brukar tänka att vi är i en

podcast.

Kim: Tim är den kreativa hjärnan när det kommer till allt som inte har med storyn att göra.

Har ni några råd till

ungdomar som är intresserade av filmskapande?

Jakob: Ta kontakt med Film i Uppland, för de har hjälpt oss jättemycket. Är man duktig kan man få hur mycket hjälp som helst av dem.

Jakob: Kulturfolk i Uppsala älskar unga som gör grejer.

Se filmen *Små barns tröst*.

Text: Anton Andersson

Foto: Andréas Vadian

3 kulturella tips från Snälla Söta Rara

GUD HAR ANNAT FÖR SIG

Tom Waits-föreställning med bland andra Kung Henry.

► Regina, t om 8 dec

KORTFILM PÅ SVT

SVT har en hel avdelning för kortfilm på nätet. Mycket bra finns där.

► svt.se/kortfilm

VOX, GRAND,

UNGDOMENS HUS

Kulturfolk i Uppsala älskar unga som gör grejer.

Musik

GREEN DAY
¡Tré!

7/10

GREEN DAYS SENASTE album ¡Tré! är, som titeln avslöjar, den tredje i raden album som utkommit under 2012 (de två andra heter ¡Uno! och ¡Dos!). Punkrockbandet behåller sitt utmärkande sound och bygger upp låtarna med repetitiva gitarriff i central roll, precis som de alltid gjort. Det låter väldigt mycket Green Day.

Låten *Dirty rotten bastards* är en förunderligt lyckad blandning av Carmen-operans *Toreador*-aria, irländsk folksång och ilsken elgitarr. Så helt konventionella är de väl emellertid inte. Spåret *The Forgotten* är alltför mjukt med klinkande pianoackord och den hemska textraden "Don't look away from the arms of love." Men i överlag är ¡Tré! ännu en medryckande Green Day-platta som är redo att sälla sig till de andra.

Anna Hall

Film

6/10

THE TWILIGHT SAGA: BREAKING DAWN PART 2

ÄNTLIGEN ÄR BELLA en av Cullens, som hjälper henne att kontrollera törsten efter blod. Breaking Dawn 2 är spännande. Man har hittat en balans mellan humor och spänning, en del skrott förekommer. Humorn, spänningen och det genomtänkta utförandet väger upp dåliga animationer som annars förstör filmens trovärdighet.

Margarita Kalafati

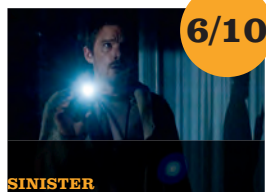

2/10

BLONDIE

TRE SYSTRAR ÅTERVÄNDER hem för att fira sin mor som fyller år. En dyster underton följer med hela filmen och spänningar finns inom familjen. Dessa fortsätter genom filmen utan att bli något mer än just spänningar. Långtråkig film, som hela tiden bygger upp förväntningar. Kanske är den gjord för en äldre målgrupp? Plus för kulisserna, de var fina!

Victoria Jansson

6/10

SINISTER

FÖRVÄNTAR MAN SIG en medioder skräckfilm uppfyller Sinister alla förväntningar: pop-up-skräck med en ton av övernaturligt som får en att rycka till flera gånger i biomörkret. Precis som i de flesta andra skräckfilmer är handlingen ganska tunn, och om man är trött på skräck med fokus på barn är det kanske bäst att man väljer att se någonting annat.

Karin Karlsson

Bäst just nu

4

Så mycket bättre: sista avsnittet är på lördag 15 december. Visst älskar vi programmet?!

svt Luckiest girl med Vinsten

är låten från en ganska tontig men ändå underbar serie, Portkod 1321. Fastnar!

Vi väntar på ...

DJANGO UNCHAINED

Quentin Tarantinos nya film. Action, Leonardo DiCaprio och Jamie Foxx i den amerikanska södern. Höga betyg väntar.

► 18 januari

SHOUT OUT LOUDS

Shout Out Louds ska släppa ny skiva i februari. Första singeln, Blue ice, släpptes i slutet av november.

► februari

Foto: Martina Chavez, Nordisk Film, Nordisk Film, Phil Caruso, Sony, Sony

Spel

CALL OF DUTY: BLACK OPS 2

5/10

ACTIVATIONS STÖRSTA KASSAKO gör sin årliga comeback och jag är inte imponerad. Black Ops 2 utspelar sig år 2025, vilket ju låter spännande. Tyvärr är den enda riktiga skillnaden från tidigare spel att allt ser aningen mer futuristiskt ut. Och nej, Activision – det är fortfarande inte särskilt kul att meja ner våg efter våg av soldater vars enda önskan verkar vara att dö. Även flerspelarläget är samma gamla vanliga. Detta är inte nödvändigtvis dåligt, men det skulle vara trevligt att betala för något mer än nya banor.

Karl Tammerman

Musik

ALICIA KEYS
Girl on fire

2/10

JAG SKULLE SÅ himla gärna vilja skriva att Keys har gjort det igen men jag kan inte. Jag hade enormt höga förväntningar inför det nya albumet, men det förra, The Element of freedom, kan nog inte toppas. Brand new me är den enda låt som fångar mitt intresse, ingen annan stannar kvar, sticker ut eller väcker känslor. Hon har varit så mycket bättre förr och det gör ont i mig att säga, men hennes storhetstid är nog över. Plus dock för att hon är grymt snygg på omslaget!

Leila Sabzevari

ELEVENKÄTEN

2012

En enkät som alla gymnasieelever i Uppsala fick besvara

SÅ HÄR ÄR GYMNASIESKOLAN I UPPSALA ENLIGT ELEVERNA

**Stor undersökning ligger till grund för politikers beslut.
Rektorer förbättrar skolan med hjälp av elevernas svar.
I februari är det dags för nästa enkät.**

Vara med och bestämma

Mer än hälften tycker att lärarna planerar undervisningen tillsammans med eleverna. En tredjedel tycker det inte.

Tre av fyra tycker att lärarna bryr sig om elevernas åsikter.

En av tre vet inte om eleverna får vara med och bestämma hur skolan ska arbeta mot diskriminering och kränkningar.

Trygghet

Lite mer än en av tio säger att lärare kan vara elaka mot elever utan att skolpersonalen gör något.

Två av tio säger att elever kan vara elaka mot andra elever utan att skolpersonalen gör något åt det.

Åtta av tio tycker att det märks på skolan att alla är lika mycket värda och nio av tio känner sig trygga i skolan.

Elevenkäten genomförs varje år på alla gymnasieskolor, både kommunala och fristående, i Uppsala kommun. Den ger en chans för dig som elev att påverka hur du har det i skolan. Enkäten genomförs av Uppsala kommun. Har du frågor, kontakta gärna Jennie Lindbergh på jennie.lindbergh@ uppsala.se

Text: Leila Sabzevari • Foto: Elsa Bergman

Ungt Folk

Ungt Folk tog på kulturnatten hela Vox Publicum med storm när de framförde sina magiska covers. De har förutom på Vox spelat mestadels på Ungdomens hus. Word har träffat den musikaliska trion.

Hur uppstod Ungt Folk?

Agnes: Det var våren 2011, i Paulinas vardagsrum. Katte skulle ha en talangshow och jag sa till Paulina att nu gör vi något av allt fikajammande och ställer upp! Vi tyckte det var bra att ha ett konkret, seriöst mål att repa inför. Vi gick även i samma klass på Balder och hade lyssnat på samma sorts musik, så det kom sig väldigt naturligt att spela tillsammans.

Och namnet Ungt Folk?

– Det kommer från låten *Young folks* med Peter, Bjorn and John, som är en riktig nostalgipärla som vi har många minnen till och som har betytt mycket för oss genom åren.

Vad inspirerar er?

– Artister som vi själva lyssnar på, mycket afrikanskt och kulturkrockar på ett bra sätt. Vi tar av det vi gillar i olika musikstilar, improviserar lite och bildar något som är vi.

Gör ni egna låtar?

– Nej, inte än men det finns många idéer som ligger och gror!

Paulina: Agnes ägnar sig åt poesi så texterna finns ju där och jag har själv melodier i huvudet som vi måste göra något av.

Vad kör ni mest för sorts musik?

– Vi kör på avskalade singer-songwriter-låtar, med många stämmor i bakgrunden.

Vad är era framtidsplaner?

– Att komma igång med det egna materialet och att spela mer på olika sorts ställen.

Ungt Folk beskrevet med tre ord?

– Stämningsfullt, experimentellt och folkigt.

Vill ni passa på att avslöja en hemlighet?

– Ja! Alex Letic är vår nya bandmedlem! Det kommer att bli fantastiskt att ha en till stämma och röst i bandet.

UNGT FOLK

Medlemmar:

Agnes Lindqvist, Paulina Vaughn och Alex Letic.

Spelar: avskalade covers med stämsång.

Lyssna på Ungt Folks favoritlåtar på Spotify

Vem tycker du att vi ska skriva om på den här sidan nästa gång?
Sms 070-645 31 41

Kolla in

Ungt Folks Facebooksida för info, lyssna på dem på Myspace.

► myspace.com/ungtfolk

3 andra bra Uppsalaband

KIDS ON THE RUN

Inte så okända men ändå värda att nämna en gång till. Spelade senast på UKK.

► goo.gl/gVmB6

DISFIGURE

Metalband från Knivsta, debut-ep kommer förhoppningsvis i januari.

► facebook.com/DisfigureSwe

KARAKOU

Skapar musik på svenska och finns på Spotify, två singlar kommer i januari.

► facebook.com/karakouband

Bild (fr v): Anton Westin, Mathilda Bellander, Benjamin Kruse/Sebastian Järpehag

Det är okej

ALLA DESSA SOCIALA koder. Vad är de egentligen bra för?

För mig är sociala koder en fet ursäkt för att man inte ska kunna bete sig hur man vill. För mig är sociala koder att sättas i en ram för hur andra vill att man ska vara.

Nej, inte ska man få prata om mens, för det är "äckligt", och inte ska man få sluka en hel kebapallrik på 10 minuter, för det skulle anses som "otrevligt".

Vad skulle andra människor tro om en? Vad skulle andra människor tro om mig?

ALLA SOCIALA KODER bygger på förväntningar som samhället har på oss, förväntningar vi har på varandra, förväntningar som ibland är helt dumma i huvudet.

Vårt samhälle måste börja respektera mera. Börja uppskatta alla människor som ser utanför ramarna och tänker att allting inte behöver vara likadant.

Vi måste sluta förvänta oss att alla alltid ska hålla med, sluta vara så sjukt konflikt-rädda.

DET ÄR OKEJ att inte hålla med resten av familjen om att Bo Kaspers Orkester är bra.

Det är okej att inte dregla lika mycket som dina kompisar över den där heta killen i trean.

Det är okej att ha en helt annan politisk åsikt än vad dina barndoms-vänner har, ni kommer ju överens ändå.

Alla dessa små saker är det som skiljer dig från resten av världen och genom att vara precis som du är så kommer du att hitta rätt.

Tilde Kåreland
om att hitta rätt väg

FÖRFATTARNA TILL CIRKELN:

Vi kände ju redan från början att det var något speciellt med projektet.

Kändis

Häxförfattare

FÅ HAR VÄL missat uppståndelsen över böckerna Cirkeln och Eld, de två första böckerna i en trilogi om ett gäng unga häxor i staden Engelsfors. Mats Strandberg och Sara Bergmark Elfgren står bakom de kritikerrosade tonårsböckerna.

Hur kommer det sig att ni skriver ungdomsromaner?

– Skolan är en fantastisk tacksam miljö, eftersom det är som ett mikrokosmos av alla personer som tvingas ihop. Från att tvingas duscha tillsammans efter gympan till att stå ut med varandra trots att man inte har något gemensamt.

Hur har ni jobbat för att få böckerna så trovärdiga?

– Vi lät Engelsfors vara lite tidslöst på det sättet och det kanske har med det att göra, att det inte känns så daterat. Staden är ändå så pass avskild från omvärlden så man kan fatta om de har ett lite eget sätt att snacka och sitt egna sätt att funka och lite egna sociala regler. Sedan har vi tittat en del i våra egna

gamla dagböcker.

Är det alltså mycket egna erfarenheter?

– Absolut, framförallt med margin. Nej, men det är jättemycket egna erfarenheter både med små och stora saker. Men det är väldigt utspritt över olika personer och händelser. Vissa saker är direkt hämtade från egna erfarenheter, som karaktären Anna-Karins chokladbollsmackor. Det brukade Mats äta.

Anade ni att det skulle bli så stort?

– Vi kände ju redan från början att det var något speciellt med projektet, att det var en jäkligt bra idé.

– Vi skämtade om att "om vi skriver tre böcker så säger vi att det blir jättestort – vi säger det – då får vi absolut inte skriva en fjärde bok och börja försöka mjölka ut det och förstöra allting." Men det var ju inte så att vi trodde att det på allvar skulle bli så.

Text: Lisa Nyborg
Foto: Peter Jönsson

**Lyckliga
Leila**

**Sura
Sabzevari**

Leila Sabzevari förgyller sista sidan med några betraktelser över vardagens glädjemen och inte fullt så glädjefyllda ämnen.

Vad är du jävligt sur på?
Ta chansen att gnälla i nästa nummer!
Skicka ett sms till 070-645 31 41

Mjölchoklad-philadelphiaost

Köp bara Nutella liksom.

Att sova ...

... med papiljotter och vakna upp som en 20-talsdocka dagen efteråt.

Hollywoodfruarna

Orkar inte med dem. Orkar inte med er som kollar på dem. Sluta stödja skit-tv för fasiken.

Sigge Eklund

Från Alex och Siggas podcasts, ska vi bli ihop? Ja? Nej? Kanske?

Jävla UL

Fryser häcken av mig för att de inte kan vara synkade med tidtabellerna.

Att Obama vann valet

Åh.

Snart är det jul

Vilket innebär att det överallt kommer spelas himla julmusik så man får hjärnhinneinflammation för det är allt man hör i sisådär 4 månader. HEEEEELIGA NAAAAATT den sjuttioelfte gången är inte fint längre. Spyr.

Oväntat socialt

Folk som man inte vet om man ska heja/inte heja på som kommer fram och kramas, pratar glatt och det är som om man alltid varit vänner.

Samsung-ringsignalen

Ni vet vilken jag menar: dibidibi dibidibi dibi-didiiiiiii. Blir så arg när jag hör den, den skär i öronen och självklart måste man höra den en måndag halv 8 på bussen när man bara vill smälta samman med fönstret av trötthet.

#35WORD

Går du sista
året på
gymnasiet?
Gör ditt projektarbete
hos oss!

Kom förbi Grand och
berätta om din idé!

www.grand.uppsala.se

GRAND

i ♥ fritiden!
Frittiden till uppsala kommun Fritidsklubben
aktiviteter för unga - på fritidsen.se
vardochbildning.uppsala.se

IQ No 1038

**Sugen på gratis bio?
Har du en kamera?**

Kika på sidan 24.

WORD

facebook.com/gillatidningenword

